

ХУЛОСАИ

Шурои олимони факултети филология ва рӯзноманигории Муассисай давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Данғара” ба рисолаи Абдулмансонзода Муҳаммадсиддик Абдуҷаббор дар мавзуи «Таҳқиқи масоили мавзӯй, поэтиқӣ, бадеъ ва сабкии ғазалиёти Саъдӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.08. – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ пешниҳод гардидааст.

Диссертатсия дар мавзуи «Таҳқиқи масоили мавзӯй, поэтиқӣ, бадеъ ва сабкии ғазалиёти Саъдӣ» дар кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Муассисай давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Данғара” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.08. – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ ичро гардидааст.

Муҳокима ва экспертизаи даври якуми диссертатсия дар ҷаласаи васеи муштараки кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Муассисай давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Данғара” ва кафедраи адабиёти тоҷики Муассисай давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” аз 2-юми октябри соли 2021, №3 гузаронида шудааст.

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯй ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсия ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои он ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.08. – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ мутобиқат менамояд.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурий. Таҳқиқоти диссертационӣ ба сарҳати 9-и “Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.09.2020, №503)” иртибот дорад ва масъалаи гиромидошти забону адабиёт, осори гаронарзиши ниёгон ва таҳқиқи он дар шароити кунунӣ яке аз масъалаҳои актуалий ба шумор меравад.

Мутобиқати төъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Диссертатсия дар сатҳи

баланди илмӣ-таҳқиқотӣ таълиф шуда, ба талаботи кори диссертационӣ пурра ҷавобгӯй аст. Автореферат ва 7 мақолаи чопшудаи диссертант мухтавои асосии диссертасияро инъикос менамоянд. Мақолаҳои диссертант дар маҷаллаҳои таъйиднамудаи КОА-и назди Президенти ҶТ ва КОА ФР интишор гардидаанд.

1. Абдулманонзода, М.А. Ғазалиёти Саъдӣ ва анвоъи онҳо аз нигоҳи мазмуну мундариҷа / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2018. – №8. – С. 121-126.
2. Абдулманонзода, М.А. Таҳаввули ғазалсароӣ то Саъдӣ ва дар замони Саъдӣ / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2019. – №1. – 271-276.
3. Абдулманонзода, М.А. Ваҳдати мавзӯъ дар ғазали Саъдӣ / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2020. – №7. – С. 234-240.
4. Абдулманонзода, М.А. Ташбех ва тарзи адои он дар ғазалиёти Саъдӣ / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2020. – №9. – С. 251-260.
5. Абдулманонзода, М.А. Фаҳрия – ҳамчун воситаи тафоҳур аз ҳунари шоирий ва ҳудогоҳии эҷодӣ дар ғазалиёти Саъдии Шерозӣ / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2021– №3. – С. 221-226.
6. Абдулманонзода, М.А. Саъдӣ ва интиҳоби авзон дар ғазал / М. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2021– №4. – С. 195-203.
7. Сайдҷаъфаров, О.Ш. Абдулманонзода, М.А. Вожаҳои калидӣ ва нақши онҳо дар оғарниши мазомини нав дар ғазалиёти Саъдӣ / О.Ш. Сайдҷаъфаров, М. А. Абдулманонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – 2022– №2. – С. 186-194.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандай татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти тадбиқ намудани онҳо. Мухтавои диссертасия дар шакли маърӯзаҳо дар конференсияҳои ҳарсолаи илмию назариявии ҳайати профессорону устодони Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Дангар” ва Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Диссертасия дар маҷлиси васеи муштараки кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Дангар” ва кафедраи адабиёти тоҷики

Муассисай давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Боҳтар ба номи Носири Ҳусрав” баррасӣ гардида, ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Маводи диссертатсия ва дастовардҳои илмии онро метавон дар таълифи мақолот ва рисолаҳои илмӣ, дар баррасии паҳлӯҳои ҷудогонаи эҷодиёти Шайх Саъдӣ метавон истифода кард.

Маводи диссертатсия ва ҳулосаҳои он метавонанд, дар таълифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимӣ оид ба таърихи адабиёт, назарияи адабиёт, нақди адабӣ, сабкшиносӣ, арӯзу қоғия, ҳамчунин, мақолаҳову рисолаҳои илмӣ ба ҳайси манбаъ истифода бурд. Натоиҷи бадастомадаи кор метавонанд зимни навиштани корҳои курсӣ, рисолаҳои хатми бакалаврӣ ва магистрӣ, ҳамчунин, ҳангоми таълими курсу семинарҳои таҳассусӣ, дар омода намудани маводи лексионӣ мавриди баҳрабардорӣ қарор гиранд.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Бори нахуст дар рисола ҳусусиятҳои асосии ғоявию мавзӯй, масоили аввалдараҷаи сабкӣ, забонӣ, поэтикӣ ва бадеии ғазалиёти Саъдии Шерозӣ мавриди таҳқиқи илмӣ қарор гирифтаанд. Қайд кардан бамаврид аст, ки то ҳанӯз дар назарияи адабиётшиносии тоҷик ғазалиёти Саъдӣ ва паҳлӯҳои гуногуни он аз ҷониби муҳаққиқони ватаниӣ мавриди таҳқиқи алоҳидаи монографӣ қарор дода нашудааст. Дар таҳқиқот бори нахуст оид ба мавзузъҳои асосӣ ва марказии ғазалиёти шоир, вижагии корбурди анвои санъатҳои бадеӣ, соҳтори зоҳирию ботинӣ, поэтикаи ғазалиёти Саъдӣ, ҳусусиятҳои услубиву сабкӣ, аз ҷумла вижагии корбурди вожагону ибораҳо, таркибу ибораҳои ҳалқӣ, тарзи корбурди таноқузи фикрӣ, қалимабозӣ ва мӯҷазбаёниву муҳтасаргӯйӣ андешаҳои тоза баён шудааст. Масоили мавриди таҳқиқ дар бобҳои рисола дар ҳуд навғонӣ дошта, қаблан аз ҷониби муҳаққиқон мавриди таҳқиқи алоҳида нагирдидааст.

Фароҳам соҳтан ва нақду баррасии маводи фаровони илмию таъриҳӣ вобаста ба ғазалиёти Саъдии Шерозӣ ва дар заминай он бо далелҳои мұйтамади илмӣ ҳаллу фасл намудани масоили гуногуни марбут бар ғазалиёти Саъдӣ саҳми шахсии муаллифро дар таҳқиқи мавзуи интихобнамудааш сабит месозад.

Пешниҳоди диссертатсия ба Шури диссертатсионӣ. Бобҳои диссертатсия мутобиқи мақсаду вазифаҳои гузошташуда тарҳрезӣ шуда, дар сатҳи баланди илмӣ нигориш шудаанд. Ҳулосаҳои диссертант илмӣ буда, ба талаботи барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати он, ки Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муаян намудааст, мувоғиқ мебошад.

Диссертатсияи Абдулманнонзода Муҳаммадсиддик Абдуҷаббор дар мавзуи «Таҳқиқи масоили мавзӯй, поэтикӣ, бадеъ ва сабкии ғазалиёти Саъдӣ» пурра ба талабот ҷавобгӯ буда, барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.08. – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ барои дифоъ ба шуруи диссертационии 6D.KOA-037 назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Ҳуҷанд ба номи академик Б. Гафуров” пешниҳод мегардад.

Хулоса дар ҷаласаи Шуруи олимони факултети филология ва рӯзноманигории Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Дангар” аз 18.04.2022, № 9 қабул шудааст.

Дар ҷаласа ҳузур доштанд: **15 нафар**.

Натиҷаи овоздиҳӣ:

“ҷонибдор” – 15 нафар;

“муқобил” – нест;

“бетараф” – нест.

Протоколи № 9, аз 18 апрели соли 2022.

Раисикунанда: раиси Шуруи олимони факултети филология ва рӯзноманигории Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Дангар”

номзади илмҳои филологӣ, дотсент

Самардинов К.Н.

Ташхисгарон:

Доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи адабиёти тоҷики Муассисаи

давлатии таълимии “Донишгоҳи

давлатии Ҷохтар ба номи Носири Ҳусрав”

Икромов И.

Номзади илмҳои филологӣ, ходими пешбари илмии шуъбаи таърихи адабиёти Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Муҳаммадиев Ш.

Котиби ҷаласа: котиби Шуруи олимони факултети филология ва рӯзноманигорӣ

Файзуллоев А.Х.

Имзои Самардинов К.Н. ва Файзуллоев А.Х.-ро
тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои маҳсуси
Муассисаи давлатии таълимии
“Донишгоҳи давлатии Дангар”

Ҷабборӣ Н.Ҷ.